

Til
Kommunal- og distriktsdepartementet

Oslo, 7. juli 2024

Høring – Forslag til forskrift om minimumsavdrag

NKRF viser til høring fra Kommunal- og distriktsdepartementet datert 9. april 2024 med forslag til forskrift om minimumsavdrag.

NKRF har gått gjennom forslaget til forskrift. Vi støtter at det fastsettes en forskrift med nærmere regulering av et regelverk som kan ha stor betydning for kommunenes økonomi.

Hovedspørsmålet i høringen er forståelsen av om minimumsavdragsreglene gjelder for den enkelte enhet eller om den gjelder for kommunen som rettssubjekt samlet. NKRF er enig i at de enkelte budsjett- og regnskapsenheter i en kommune må dekke enhetens minimumsavdrag i årsbudsjettet og årsregnskapet.

Vi har nedenfor noen kommentarer til enkelte bestemmelser i forslaget.

Kapittel 2. Dekning av minimumsavdrag på lån i årsbudsjettet og årsregnskapet

§ 2-1 Budsjettmessig dekning og utgiftsføring av minimumsavdraget

I andre ledd gjøres unntak fra plikten til at driftsbudsjett og driftsregnskap skal belastes med avdrag minst lik minimumsavdraget for kommunale foretak og interkommunale selskap som avlegger regnskap etter regnskapsloven. Dette er et naturlig unntak siden avdrag ikke er en kostnad i et regnskap etter regnskapsloven. I praksis opplever vi at enkelte kommunale foretak og interkommunale selskap som avlegger regnskap etter regnskapsloven, har oppfattet at reglene om minimumsavdrag ikke gjelder dem. Vi er redd for at unntaket i andre ledd kan forsterke slike misforståelser av regelverket. Vi ber derfor departementet vurdere ordlyden i unntaket for å unngå misforståelser.

§ 2-2 Unntak fra kravet om budsjettmessig dekning og utgiftsføring av minimumsavdraget

Unntaksbestemmelsen i § 2-2 som innebærer at kommunale foretak kan unntas fra kravet om budsjettmessig dekning og utgiftsføring av minimumsavdrag synes vanskelig tilgjengelig.

Vi har videre vurdert hvorvidt et slikt unntak er nødvendig eller ønskelig. Et grunnleggende prinsipp for kommunal økonomiforvaltning er at den som nyter godt av en tjeneste også skal dekke kostnadene ved tjenesten. Det taler for at avdrag på lån knyttet til virksomheten i et kommunalt foretak bør belastes dette foretakets regnskap. Vi har imidlertid kommet til at unntaksbestemmelsen gir kommunene en handlefrihet innenfor «konsernet» som i visse tilfeller kan være ønskelig, og har derfor ikke innsigelser til unntaksbestemmelsen. Vi legger da vekt på at kommunestyret selv må bestemme at unntaket anvendes. Siden unntaket også gjelder kravet til budsjettmessig dekning, forstår vi dette slik at et vedtak om å anvende unntaket vil være en budsjettendring.

Vi mener at anvendelsen av et slikt unntak kan være vesentlig for brukerne av regnskapet, og støtter derfor forslaget om at anvendelse av unntaket skal opplyses om i note til foretakets årsregnskap.

Kapittel 3. Beregning av minimumsavdraget

§ 3-1 Beregningsgrunnlag og beregningsformel

Vi stiller spørsmål ved om reglene for beregning av minimumsavdrag, slik de er utformet i forslaget til forskrift, kan gi utilsiktet utslag i avdragsberegningen for visse interkommunale selskap. Dette gjelder interkommunale selskap, hvor kommunene finansierer det meste av investeringer gjennom tilskudd, som kommunen kan ha finansiert med lån hjemlet i kommuneloven § 14-16, samtidig som det interkommunale selskapet selv kan ha lånefinansiert enkelte mindre investeringer. Tilsvarende problemstilling har vært reist overfor kirkelige fellesråd. Forskriften vil imidlertid ikke gjelde for kirkelige fellesråd, og vi går derfor ikke nærmere inn i det spørsmålet.

Dette kan etter vår vurdering løses ved at kun anleggsmidler selskapet selv har lånefinansiert tas med i beregningen for minimumsavdraget for disse selskapene, men ser at det kan være vanskelig å klart avgrense hvilke selskaper som kan anvende et slikt unntak. Vi understreker at en slik bestemmelse kun vil være relevant for andre rettssubjekter enn kommuner og fylkeskommuner, dvs. interkommunale selskaper og kommunale oppgavefelleskap som er egne rettssubjekt.

§ 3-2 og § 3-3

I ordlyden i disse bestemmelsene brukes begrepet «*begrenset levetid*». Vi antar at dette skal forstås på samme måte som begrepet «*begrenset utnyttbar levetid*» i budsjett- og regnskapsforskriften § 3-4, og foreslår at samme begrep benyttes her.

§ 3-4 Lånegjeld

Vi mener det bør presiseres, enten i forskriften eller i merknader/veileder, at lån til egne investeringer i varige driftsmidler etter kommuneloven § 14-15 første ledd omfatter lån som tas opp av f.eks. kommunekassen for å lånes ut til andre budsjett- og regnskapsenheter i kommunen for å finansiere investeringer i varige driftsmidler der. Slike innlån regnes altså ikke som lån til videre utlån etter kommuneloven § 14-17.

§ 3-5 Beregning av minimumsavdraget ved lån til tomter og lån til kirkebygg

NKRF støtter at lån til tomter og andre ikke avskrivbare varige driftsmidler kan holdes utenfor beregningen av minimumsavdraget og avdras særskilt over 50 år. Vi støtter tilsvarende spesialbestemmelsen i andre ledd.

Når det gjelder tredje ledd, anser vi den som en ren utdyping av bestemmelsen i kommuneloven § 14-18 andre ledd andre setning. Vi ønsker en avklaring av hvorvidt begrepet «kirkebygg» i kommuneloven og forslaget til forskrift også omfatter «tilhørende varige driftsmidler», jf. trossamfunnsloven § 14 fjerde ledd. Enkelte slike «tilhørende driftsmidler» antas å kunne ha lang utnyttbar levetid.

Vennlig hilsen

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Per Olav Nilsen
styreleder

Unn Helen Aarvold
leder i revisjons- og regnskapskomiteen